

ВІДГУК

офіційного опонента – доктора юридичних наук, доцента Дрозда Олексія Юрійовича на дисертацію Вставської Тетяни Василівни «Адміністративно-правовий статус осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції в Україні», подану на здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 Право (за спеціалізацією 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право)

Вивчення змісту дисертації, анотації дисертації та наукових праць Вставської Тетяни Василівни дає підстави зробити висновок про актуальність обраної теми, наукову новизну отриманих результатів, достатній ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень та висновків, що виносяться на захист, їх практичну значущість, а також про глибокий аналіз питань, пов'язаних з адміністративно-правовим статусом осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції в Україні.

Обрана дисертантом тема для дослідження є дійсно актуальною і торкається широкого кола питань адміністративного права. Дійсно, виникнення та нормативне закріплення в державі правового становища особи, як правило, обумовлюється об'єктивними історичними подіями або соціальними закономірностями. Окремі суспільні відносини на певному етапі свого розвитку вимагають правової регламентації, тобто визначення певної моделі правовідносин між особою та державою з метою забезпечення їх контролю з боку держави та недопущення порушень прав та свобод особи.

Збройний конфлікт на Сході України та введення адміністративно-правового режиму АТО для подолання терористичної загрози та збереження територіальної цілісності України зумовили появу нової та значної за кількістю категорії осіб – особи, які брали безпосередню участь в АТО. За шість років із початку введення АТО на Україні відбулось певне визначення основоположних засад адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в АТО. Проте і на сьогодні існує низка проблем у досліджуваній сфері, що полягає у неналежному забезпеченні адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в

АТО. Зокрема, це стосується недосконалості чинного законодавства, що визначає адміністративно-правовий статус осіб, які брали безпосередню участь в АТО, яке характеризується непослідовністю, хаотичністю, наявністю численних недоліків, прогалин і суперечностей. Викладене зумовлює необхідність активізації наукових досліджень, спрямованих на розробку наукових положень та практичних рекомендацій з удосконалення адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції України. Саме на вирішення цього завдання і спрямоване дане дисертаційне дослідження, що свідчить про його підвищену актуальність та практичну значимість.

Крім того, сам автор, на мій погляд, досить вдало визначає актуальність теми дослідження: по-перше, наведенням офіційних статистичних даних про кількість осіб, які брали безпосередню участь в АТО, по-друге, вказівкою на явну проблематику, яка виникає у сфері реалізації та забезпечення адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, по-третє, визначенням в умовах сьогодення наслідків такого стану речей, по-четверте, формулюванням мети дослідження, яка полягає у тому, щоб на підставі комплексного аналізу чинного законодавства України та практики його застосування, теоретичного осмислення наукових праць вітчизняних і зарубіжних вчених визначити правову природу, сутність, зміст та особливості реалізації адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, а також сформулювати науково обґрунтовані рекомендації та пропозиції з удосконалення законодавства у цій сфері.

Про актуальність обраного напряму дисертаційного дослідження може свідчити також те, що він належить до числа пріоритетних у галузі удосконалення адміністративного права, а також існуюча на сучасному етапі активізація державної політики щодо підвищення рівня забезпечення та удосконалення законодавчих засад адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в АТО. Крім того, робота безпосередньо спрямована на подальшу реалізацію положень, передбачених Стратегією

національної безпеки України, Національною стратегією сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016-2020 роки, Стратегією сталого розвитку «Україна – 2020», Концепцією боротьби з тероризмом в Україні.

Таким чином, викладене вище свідчить, що обрана автором тема для дослідження і поставлена мета присвячені дійсно актуальній проблемі, вирішення якої допоможе знайти правильний підхід при визначенні правової природи, сутності, змісту та особливостей реалізації адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, а також сформулювати науково обґрунтовані рекомендації та пропозиції з удосконалення законодавства у цій сфері. У свою чергу, представлена на розгляд дисертація є вагомим науковим дослідженням та вкладом у розвиток науки адміністративного права.

Наукова новизна отриманих дисертантом результатів полягає у тому, що робота дійсно є одним із перших в українській адміністративно-правовій науці комплексним науковим дослідженням, у якому з використанням новітніх методів пізнання зроблено спробу комплексно проаналізувати адміністративно-правовий статус осіб, які брали безпосередню участь в АТО України, і на цій основі визначити найбільш перспективні та практичні рекомендації з удосконалення законодавства України щодо адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції. Вона також визначається сучасною постановкою проблеми, виявленням та дослідженням нових ідей та тенденцій розвитку суспільних відносин, яке полягає у визначенні, що при реалізації управлінської складової діяльності органів публічної влади поряд із відносинами підпорядкування у сфері забезпечення адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, реалізуються й публічно-сервісні відносини, які ґрунтуються на диспозитивному методі правового регулювання.

Аналіз рецензованої дисертації дозволяє стверджувати, що в результаті проведеного дослідження автор досягнув визначеної мети та дав відповіді на поставлені задачі. При цьому сформульовані висновки та пропозиції є

достатньо аргументовані та оригінальні, відповідають вимогам сьогодення та можуть бути застосовані на практиці.

Зокрема, не можна не погодитись із твердженням автора про те, що на сьогодні «одним із першочергових напрямів удосконалення законодавства щодо адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в АТО, є забезпечення правової визначеності законодавчих дефініцій у зазначеній сфері правового регулювання та закріплення в законодавстві України таких законодавчих дефініцій як «ветеран АТО», «учасник АТО» (с. 164), «особи з інвалідністю внаслідок АТО» (с. 164), «волонтер АТО» (с. 118), уточнення законодавчої дефініції «учасник бойових дій» шляхом визначення та наповнення її новим правовим змістом, який полягає у розмежуванні чинної законодавчої дефініції «учасник бойових дій» за критеріями «безпосередньої участі особи в АТО» або «участі особи в забезпеченні проведення АТО» (с. 169).

Корисним є те, що дисертант не просто констатує потребу щодо забезпечення правової визначеності зазначених законодавчих дефініцій, але й формулює конкретні пропозиції, які оформлені у вигляді конкретних змін до чинного законодавства (с. 184-185). Відразу ж слід відмітити, що знайомство з цими пропозиціями дає підстави зробити висновок про наукову обґрунтованість положень, на яких вони базуються, а також про їх важливу практичну значимість.

Також з позитивного боку слід відмітити виокремлення автором основних етапів розвитку генези адміністративно-правового забезпечення статусу осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції. Так, автор доводить, «можливість умовного виділення п'яти етапів розвитку генези адміністративно-правового забезпечення статусу осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції: I етап (до квітня 2014 року) характеризується відсутністю в Україні досвіду проведення широкомасштабних АТО та визначається тим, що національним законодавством не передбачалось надання правового статусу за

безпосередню участь осіб в АТО; II етап (з квітня 2014 року по квітень 2015 року) відбувається зародження та певне становлення основних засад правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в АТО; III етап (з квітня 2015 року по вересень 2016 року) відзначається усуненням прогалин в законодавстві України щодо врегулювання правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в АТО; IV етап (з жовтня 2015 року до 30 квітня 2018 року) обумовлюється удосконаленням прийнятих нормативно-правових актів та посиленням гарантій соціального захисту осіб, які брали безпосередню участь в АТО, та членів їх сімей; V етап (з 30 квітня 2018 року по теперішній час) зазначений етап характеризується пошуком ефективної моделі правового регулювання адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в АТО» (с. 95-97). Позитивним є те, що зроблені автором висновки щодо основних етапів розвитку генези адміністративно-правового забезпечення статусу осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції, базуються на ґрунтовному аналізі чинного законодавства та підкріплені аналізом правозастосовної практики.

Досить цікавим та таким, що відповідає вимогам сьогодення, є аналіз автором адміністративно-правового забезпечення статусу осіб, які брали безпосередню участь в АТО, та, зокрема, здійснена дисертантом класифікація пільг, встановлених чинним законодавством для зазначеної категорії осіб. Так, автор доводить «про значну кількість пільг, передбачених чинним законодавством для осіб, які брали безпосередню участь в АТО, які можна класифікувати за наступними критеріями: 1) за сферою суспільних відносин: а) сфера житлово-комунального господарства; б) сфера охорони здоров'я; в) сфера забезпечення житлом та земельними ділянками; г) сфера фінансової допомоги; д) сфера трудових правовідносин; е) сфера транспорту; є) сфера освіти; ж) інші соціальні сфери; 2) за колом осіб: а) особисті - розповсюджуються безпосередньо на учасників бойових дій, учасників війни та осіб з інвалідністю внаслідок війни, які брали безпосередню участь в АТО; б) спеціальні - розповсюджуються на членів сімей учасників бойових дій,

учасників війни та осіб з інвалідністю внаслідок війни, які брали безпосередню участь в АТО; 3) за територією дії: а) загальнодержавні – встановлюються законами України, постановами та розпорядженнями Кабінету Міністрів України, указами Президента України та діють на всій території України; б) локальні – встановлюються рішеннями органів місцевого самоврядування, регіональними угодами та діють на території певного регіону України; 4) за характером дії: а) матеріальні; б) процесуальні; 5) за характером надання: а) забезпечуються за рахунок коштів Державного бюджету України; б) забезпечуються за рахунок місцевого бюджету; в) забезпечуються за рахунок інших джерел фінансування.» (с.137-138).

Корисним є те, що дисертант, по-перше, не просто акцентує увагу на тому, що чинним законодавством України для осіб, які брали безпосередню участь в АТО, передбачена значна кількість пільг та гарантій, а й констатує, що більшість з них носять декларативний або фрагментарний характер та обґрунтовує досить цікаві пропозиції щодо вирішення виявленої проблематики, зокрема, шляхом прийняття ряду нових нормативно-правових актів та внесення змін до існуючих; по-друге, такі пропозиції мають комплексний характер, а їх обґрунтування доповнюється в наступному розділі дисертації; і по-третє, вони викладені простою та доступною мовою, що значно полегшує їх сприйняття та впровадження в практичну діяльність.

Суттєве практичне значення має те, що дисертантом не лише виокремлено такі проблемні моменти, що «незважаючи на численність підписаних Україною угод в рамках міжнародного співробітництва щодо надання допомоги у різних секторах суспільних відносин, сфера допомоги особам, які брали безпосередню участь в АТО, і досі залишається недостатньо залученою до міжнародних проектів та програм, що обумовлюється: 1) невизначеністю на загальнодержавному рівні як самостійного сектору для залучення міжнародної допомоги Україні – сектору допомоги особам, які брали безпосередню участь в АТО, що створює об'єктивну неможливість залучення такої допомоги від міжнародних

інституцій; 2) відсутністю координації між центральними органами державної виконавчої влади щодо узгодження сфер надання міжнародної допомоги; 3) відсутністю моніторингу та оцінювання ефективності використання міжнародної допомоги; 3) дублюванням міжнародними донорами сфер надання матеріально-технічної допомоги, що призводить до не завжди раціонального залучення міжнародної допомоги; 4) впровадження нових проектів міжнародної допомоги, які не враховують неефективність попередніх, тотожних проектів.» (с. 162), й а запропоновано шляхи їх розв'язання: «1) залучити осіб, які брали безпосередню участь в АТО, до визначення програм міжнародної допомоги; 2) визначити як самостійний сектор надання міжнародної допомоги Україні – сектор допомоги ветеранам, які брали безпосередню участь в АТО, та членам їх сімей; 3) прийняти загальнодержавну стратегію залучення міжнародної допомоги, враховуючи пріоритетність напрямків, які підлягають першочерговому задоволенню; 4) не допускати дублювання напрямків надання донорами міжнародної допомоги шляхом їх узгодження відповідно до кожної сфери її залучення (медична, освітня, соціальна адаптація тощо); 5) забезпечити постійний і комплексний моніторинг та оцінку ефективності впроваджених міжнародних проектів на кожному етапі їх реалізації; 6) впровадити максимальну прозорість щодо ефективного використання міжнародної допомоги за допомогою підвищення рівня доступності зазначеної інформації; 7) запровадити механізм надання адресної допомоги ветеранам, які брали безпосередню участь в АТО, за рахунок залученої від донорів міжнародної допомоги» (с. 163).

З аналізу дисертації видно, що автор достатньо велику увагу приділив понятійно-категоріальному апарату, зокрема, тим поняттям, які потребують належного уточнення в законодавстві та в юридичній літературі. Насамперед, уточнюються такі поняття, як «адміністративно-правовий статус осіб, які брали безпосередню участь в АТО» (с. 47), «адміністративно-правові відносини за участю осіб, які брали безпосередню участь в АТО» (с. 55), «адміністративно-правовий режим осіб, які брали безпосередню участь в АТО» (с. 61), «волонтерська діяльність волонтерів АТО» (с. 115),

«міжнародна допомога особам, які брали безпосередню участь в АТО» (с. 162). При цьому автор не просто формулює власне визначення того чи іншого поняття, а робить це на основі глибокого аналізу та критики уже наявних визначень, що підвищує наукову цінність зроблених ним висновків.

Оцінюючи наукову новизну основних положень, висновків і рекомендацій, слід відзначити, що у роботі порушені раніше недостатньо розроблені наукові та практичні завдання, розв'язання яких дозволило отримати нові результати теоретико-прикладного характеру.

Таким чином, з урахуванням зазначеного, можна стверджувати, що новизна дисертації виявляється як у самому підході до досліджуваних проблем, так і у запропонованому розв'язанні конкретних питань.

Обґрунтованість наукових положень дисертації та достовірність одержаних результатів підтверджена теоретичною та методологічною базою дослідження, критичним аналізом та узагальненням праць вітчизняних та зарубіжних вчених, комплексним аналізом законодавства та міжнародної практики у цій сфері.

У першу чергу, з позитивного боку слід відмітити надзвичайно чітко та правильно визначення автором роботи об'єкта та предмета дослідження, що, на жаль, сьогодні не часто зустрічається в наукових роботах такого рівня (с. 21). У свою чергу, правильне розуміння об'єкта та предмета дослідження дозволило автору зробити свою наукову ідею цілісною та обґрунтованою, а також уникнути формалізму і зробити дисертацію реальним внеском в адміністративно-правову науку.

Досягнення поставленої мети, а також всебічний аналіз об'єкта і предмета дослідження було здійснено за допомогою як загальних, так і спеціальних методів і прийомів наукового пізнання, а саме: діалектичного, логіко-семантичного, статистичного, групування, системно-структурного, історико-правового та логіко-юридичного методів (с. 21-22). Усі ці методи автор застосовував у взаємозв'язку та взаємодії, відповідно до поставленої мети та завдань, об'єкта та предмета дослідження. Використання окремих методів дало змогу виявити основні проблеми, які притаманні досліджуваній

сфері та розробити комплекс пропозицій щодо вдосконалення законодавства.

З позитивного боку слід відмітити, що рецензована дисертація містить глибокий аналіз досягнень авторів, які вивчали дану проблематику, а саме: В. Авер'янова, К. Бабенко, О. Бандурка, Д. Бахраха, В. Бойко, Я. Буздуган, О. Валевського, Н. Варенья, Є. Гладкової, І. Голосніченко, В. Голуба, В. Горбуліна, В. Гриценко, В. Ємельянова, Д. Заброди, І. Звереві, В. Зуєва, Р. Калюжного, С. Ківалова, Н. Клименко, Н. Коваленко, Т. Коломоєць, В. Колпакова, В. Кондратенко, Д. Коссе, Г. Крапівіної, О. Крестьянінова, Ю. Кривенко, Р. Кривоноса, Л. Крупної, Ю. Ладика, В. Ліпкана, Т. Лях, А. Манжули, Ю. Назара, В. Настюка, М. Ольховського, М. Оніщук, Н. П. Рабіновича, Р. Сербина, Н. Сенченко, Д. Сковронського, О. Скакун, Є. Соболя, І. Соколової, О. Соловійова, О. Сокурєнко, В. Спасенко, Г. Тимчака, К. Хомайко, Ю. Чеботарьові, О. Федотова, В. Шамрая, С. Шестакова та ін. (загалом – 334 найменувань) (с. 194-233).

З позитивного боку слід відмітити те, що автор звернувся не лише до праць вітчизняних науковців, а й висвітлив проблему в світлі зарубіжного досвіду, що допомогло провести порівняльний аналіз та виділити позитивні моменти, які можна застосувати в нашій державі при удосконаленні адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в АТО. Більше того, в дисертації вивчені й проаналізовані матеріали судової та юридичної практики, статистичні й аналітичні дані органів публічної адміністрації та громадських організацій, політико-правова публіцистика та довідкові видання, які присвячені даній проблематиці, що свідчить про спробу синтезувати поряд із загальноприйнятими поняттями новітні підходи до удосконалення адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в АТО.

Цінність роботи полягає у ґрунтовному аналізі правової природи, сутності, змісту та особливостей реалізації адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в АТО України, формуванні

науково обґрунтованих рекомендацій та пропозицій з удосконалення законодавства у цій сфері.

Зважаючи на це, можна констатувати, що достовірність отриманих висновків та обґрунтованість запропонованих пропозицій і рекомендацій визначається правильно обраним методологічним підходом до здійсненого дослідження, достатнім використанням наукового, нормативного та емпіричного матеріалу. Кількість та якість використаних матеріалів, докладність їх аналізу створює передумови для забезпечення достатнього рівня достовірності та обґрунтованості дисертаційної роботи. Такий підхід дозволив дисертанту проаналізувати ключові аспекти адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в АТО в Україні, розв'язання яких має важливе теоретичне і практичне значення, та які залишаються малодослідженими, а також сформулювати низку корисних з наукової та практичної точки зору висновків та пропозицій.

Наукова та практична значущість отриманих результатів підтверджена відповідними актами впровадження та полягає в тому, що сформульовані в дисертації теоретичні положення, висновки та пропозиції використовуються: по-перше, у науково-дослідній роботі (для подальшого наукового пошуку розв'язання теоретичних і практичних проблем адміністративно-правового статусу осіб, які брали участь в АТО); по-друге, у нормотворчій діяльності (як теоретичний матеріал у процесі розробки та удосконалення чинного законодавства); по-третє, в правозастосовній діяльності (для удосконалення практики застосування норм чинного законодавства у сфері забезпечення адміністративно-правового статусу осіб, які брали участь в АТО); по-четверте, в навчальному процесі (під час розробки навчальних посібників, лекцій, методичних рекомендацій, розділів для підручників для студентів закладів вищої освіти та викладання навчальних дисциплін «Адміністративне право України», «Адміністративний процес», «Адміністративна відповідальність» та «Актуальні проблеми адміністративного права та адміністративна реформа в Україні»). З позитивного боку, слід відмітити той факт, що практична значимість

результатів дослідження підтверджена відповідними актами, які містяться у додатках (Додатки Е-Ж).

Наукові положення, висновки та рекомендації дисертації повно викладені в анотації та опублікованих працях. Анотація дисертації відповідає її змісту та повністю відображає основні положення і результати дослідження. Дисертацію та анотацію оформлено відповідно до встановлених ВАК України вимог.

Основні положення висвітлено в наукових доповідях на міжнародних науково-практичних заходах, зокрема, на Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми правових наук в євроінтеграційному вимірі» (м. Харків, 16-17 грудня 2016 року); Міжнародній науково-практичній конференції «Наукові пошуки у III тисячолітті: соціальний, правовий економічний та гуманітарний виміри» (м. Кропивницький, 7-8 квітня 2017 року); Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми національного законодавства» (м. Кропивницький, 18 квітня 2017 року); Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні тенденції розбудови правової держави в Україні та світі» (м. Житомир 19 квітня 2018 року); Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання економіки, управління та права» (м. Полтава, 19 лютого 2018 року); Міжнародній науково-практичній конференції «Міжнародні та національні правові виміри забезпечення стабільності» (м. Львів 19-20 квітня 2019 року).

Наукові положення, висновки та рекомендації, сформульовані в дисертаційному дослідженні, досить повно викладено в 12 опублікованих автором працях. Їх зміст викладений в шести наукових статтях, п'ять з яких опубліковано у наукових фахових виданнях України, одну – в іноземному науковому виданні, а також в шести тезах наукових повідомлень на науково-практичних конференціях.

Оформлення дисертації та анотації дисертації Вставської Т.В. відповідає тим вимогам, які висуваються до такого роду робіт. Зокрема, слід відмітити, що робота характеризується системним підходом до предмету дослідження.

Структура дослідження побудована логічно, розділи і підрозділи взаємопов'язані між собою. Структура повністю відповідає цілям і задачам дослідження, дозволяє послідовно розглянути всі проблеми, визначені її автором. При розбитті розділів основного тексту на підрозділи автором дотримані правила пропорційності, непересіченості, взаємовиключення і неперервності. Автор послідовно виклав матеріал, в основному правильно співвідносячи загальні та конкретні питання, сформулював необхідні наукові дефініції.

Таким чином, є всі підстави стверджувати, що вибрана структура дисертації дозволила автору послідовно і системно проаналізувати широкий спектр питань які стосуються адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в АТО в Україні.

Мета і задачі, визначені автором у вступі, відповідають змісту дослідження та загальним висновкам, а викладені в дисертації рекомендації та конкретні пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства України є теоретично обґрунтованими та аргументованими

В цілому дисертаційне дослідження виконане на належному рівні.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації. Оцінюючи позитивно рецензовану роботу, необхідно вказати на наявність певних недостатньо аргументованих положень, дискусійних моментів та зауважень.

1. Дисертантом на с.149 зроблено висновок, що: «Позитивним досягненням співпраці є врахування досвіду США та створення в Україні у 2018 році профільного Міністерства у справах ветеранів, враховуючи що до його створення реалізацію державної політики у сфері надання пільг та інших державних гарантій ветеранам здійснювало більш ніж 20 міністерствами та відомствами, а також органами місцевого самоврядування, що, в свою чергу, утворювало бюрократичний хаос». Це, дійсно, позитивне досягнення, проте дисертанту було б доцільно більше уваги приділити визначенню основних завдань Міністерства у справах ветеранів зокрема, у сфері забезпечення адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції.

2. Дисертант на с. 181 запропонував внести зміни до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22 жовтня 1993 року № 3551-ХІІ, яким встановити, що статус учасника бойових дій надається особам, залученим до безпосередньої участі в АТО, починаючи з 14 квітня 2014 року на строк не менше, ніж 30 календарних днів. Достатньо дискусійне питання та потребує додаткового обґрунтування здобувачем запропонованої ним правової норми враховуючи, що як наслідок прийняття даних змін призведе до позбавлення певної кількості осіб статусу «учасника бойових дій».

3. Визначаючи актуальність теми дослідження дисертант наводить рейтинг «The Global Terrorism Index», згідно з даними National Consortium for the Study of Terrorism and Responses to Terrorism щодо впливу тероризму на життя в Україні, на мій погляд, наведений рейтинг видається не достатньо логічним.

4. Здобувач як результат своєї наукової розвідки пропонує внесення ряду змін, зокрема до пункту 19 частини першої статті 6 до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22 жовтня 1993 року № 3551-ХІІ (с. 239), статті 4 Закону України «Про боротьбу з тероризмом» від 20 березня 2003 р. № 638-ІV (с. 244), проте вказані пропозиції щодо удосконалення законодавства доцільно було б викласти в додатках до дисертації у вигляді порівняльних таблиць, які надали б змогу ознайомитись як з чинною редакцією правової норми, так і з пропозиціями, запропонованими автором.

Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що наведені вище зауваження та рекомендації стосуються дискусійних питань і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження, яке має науково-теоретичне і практичне значення, містить наукові висновки, нові підходи до вирішення конкретного наукового завдання, що полягає у визначенні теоретичних та правових засад адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції в Україні.

Висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам.

Аналіз тексту дисертації свідчить про відсутність порушення автором вимог академічної доброчесності. У роботі наявні посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримано вимоги норм законодавства про авторське право; надано достовірну інформацію про результати наукової діяльності, використано методики досліджень і джерела інформації.

Зокрема, у рецензованій праці не виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації.

Викладені в дисертації рекомендації та конкретні пропозиції щодо удосконалення чинного законодавства України є теоретично обґрунтованими та аргументованими.

Висновки та рекомендації, отримані під час дослідження, мають важливе практичне й теоретичне значення для удосконалення адміністративно-правового статусу осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції в Україні.

Основні положення дисертації з належним ступенем повноти були відображені автором у наукових статтях, підготовлених та опублікованих автором дисертації, кількість і якість яких відповідає вимогам щодо публікацій, зарахованих за темою дисертації.

Тема дисертації є актуальною, сформульовані автором висновки та рекомендації є достатньо аргументованими, характеризуються науковою новизною та мають значення не лише для теорії адміністративного права, але й для правозастосовної практики.

Таким чином, дисертація, представлена Вставською Тетяною Василівною є самостійним завершеним науковим дослідженням, в якому отримані нові науково обґрунтовані результати, спрямовані на вирішення наукового завдання, що має істотне значення для розвитку української науки адміністративного права.

У підсумку, слід зазначити, що дисертаційне дослідження на тему: «Адміністративно-правовий статус осіб, які брали безпосередню участь в антитерористичній операції в Україні» відповідає вимогам, передбаченим

Порядком присудження наукових ступенів, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України №567 від 24 липня 2013 року, Порядком проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України №167 від 06 березня 2019 року, а його автор – Вставська Тетяна Василівна на основі публічного захисту заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 – Право.

Офіційний опонент –
доктор юридичних наук, доцент,
начальник відділу
докторантури та ад'юнктури
Національної академії внутрішніх справ

Олексій ДРОЗД

